

عزت و عفت تحقیقی

مجله سوره نوار «نگاه امام» ————— میزان

علاء سید محمدی، سید طباطبایا

طباطبائی، سید محمد حسین (۱۲۸۱-۱۲۶۰)	مدرسه
فارسی تفسیر القرآن، فارسی، برگزیده	عنوان قراردادی
مودیت حقیقی / (محمد حسین طباطبائی)؛ گردآوری مدرسه دانشجویی قرآن و عترت (علیهم السلام)، دانشگاه تهران.	عنوان و نام پبلیاور
تشریح و اهل بیت نبوت (ع)، ۱۳۹۵.	مشخصات نشر
۱ ج	مشخصات ظاهری
مطبع: کاروان، تهران	فروست
۱۷۰۶-۸۳۰۰-۹۷۸۰	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه به صورت نویسی	یادداشت
فایده	یادداشت
تفاسیر شیعه -- قرن ۱۴	موضوع
20th century Qur'an -- Shiite hermeneutics	موضوع
زندگی (اسلام) در قرآن	موضوع
Servitudes (Islam) in the Qur'an	موضوع
دانشگاه تهران، مدرسه دانشجویی قرآن و عترت (ع)	شناسه افزوده
BP۹۸/ط۲۵۴۶۰۴۲۱۲۳۶۵ ۱۳۹۵	رده بندی کنگره
۲۹۷/۱۷۹	رده بندی دیویی
۴۴۴۱۵۷	شماره کتابشناسی ملی

عبودیت حقیقه

مجموعه آثار «از نگاه المیزان»

عالم سید محمد حسین طباطبائی

گردآورنده: مدرسه عالی حوزه قرآن و عترت عظیم دانشگاه تهران

ناشر: انتشارات قرآن و اهل بیت

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه ۱۳۹۰

شابک: ۹۶۴-۶۰۰-۸۳۹۰-۱۷-۶

قیمت: ۱۴۰,۰۰۰ ریال

تهران انتشارات قرآن و اهل بیت نبوت

بلوار کشاورز، خیابان ۱۶ آذر، پلاک ۱۶

تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۹۰۵۷۰

www.QuranEtratSchool.ir



مدرسه قرآن و اهل بیت نبوت



مدرسه باقریه قرآن و عترت
و دانشگاه تهران

نهیض تولید علم مبتنی بر قرآن

عالم هستی تمامی مظهر و جلوه اسماء الهی است، که به واسطه رحمت عامه خداوند هستی یافته، و به واسطه آن، هستی خود را تا اوم می بخشد. طبیعتاً هیچ شأنی از شنون عالم را نمی توان یافت که از تجلی اسماء جلال و اکرام خداوند تهی باشد. مهمترین وجه تمایز میان انسان با دیگر موجودات نیز در فهم و شناخت حقیقت، و عمل مبتنی بر آن است. از این رو است که حیات حقیقی انسان را حیاتی علمی بر روی درکی بیان می دارند. با این توضیح روشن می شود که غایت ارسال رسولان الهی از جانب خداوند نیز چیزی جز این نبوده که انسان ها تمامی پدیده ها و وقایع بیرونی و درونی خود را، آفات و نشانه های آفاقی و انفسی دیده، و بدین ترتیب با برپاداشتن نظام قسط و میزان، که بر مبنای علم و عقل برپا می شود، تجلی حقیقی اسماء الهی شوند.

در این میان قرآن از جایگاه ویژه ای برخوردار است. قرآن خود تجلی تام و کمال توحید است که به واسطه وجود مقدس پیامبر گرامی اسلام بر سر این در اختیار انسان ها قرار گرفته، تا مسیر تجلی توحید را در ذره ذره عالم هستی تبیین نماید، تا بدین ترتیب آدمی در هیچ چیز نظر نکند مگر آنکه پیش از آن، در آن، و پس از آن، خداوند را مشاهده کرده باشد. پس خداوند پیش از آنکه دست بر خلقت

انسان نهد، حقیقت قرآن را بر سریره جان او تعلیم نمود، و انسان به واسطه قرآن به مقام بیان رسید، تا بتواند هر چیز را تبیین نموده، با هر چیز خدا را دیده، در هر چیز او را جستجو نموده و همگی او شود. پرواضح است که در چنین مکتبی حرف از جدایی قرآن از علم، قرآن از زندگی، قرآن از سیاست، قرآن از اجتماعیات، قرآن از تجربه، و اساساً هرگونه جدایی میان قرآن، از هر شأنی از شئون انسان و عالم هستی، گناهی نابخشودنی و تکذیبی آشکار است، که عاقبتی بس دردناک را برای فرد و البته جامعه به همراه خواهد داشت.

بیایم امروزه تنها این حقیقت آشکارا انکار نموده که آشکارا سعی در مقابله با آن دارد. بحال انقلاب اسلامی ایران در عصر حاضر، بیش از همه از این منظر می‌بایست مورد توجه قرار گیرد که چهار دهه، حضور دین و آموزه‌های انبیای الهی، و بالأخص قرآن و سیره پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام را در جریان زندگی انسان نمودار ساخته، و انسان قرن بیستم و بیست و یکم را متوجه حقایق فطری وجودش ساخته است. حرکت به سوی برپایی تمدن اسلامی، محبت قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام، مهمترین دست‌آورد حرکت و قیام امام خمینی رحمه الله است. بر این اساس مهمترین وظیفه و رسالت عالمان، نخبگان و مراکز علمی آن است که به برکت فضای ایجاد شده، حرکت انقلابی صورت گرفته را ادامه داده و تا توحیدی نمودن تمامی شئون عالم، و تا رساندن توحید به تمامی عرصه‌های زندگی بشر، از پای ننشینند. تأکیدات رهبر فرزانه انقلاب، در خصوص لزوم تولید علم مبتنی بر قرآن را می‌توان از این ره‌آورد، مورد تحلیل و بررسی قرار داد.

مجموعه حاضر سعی نموده است تا گام نخست را در راستای تولید و تبیین علم مبتنی بر قرآن و البته سیره و روایات اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام بردارد. بر این اساس نخست پژوهش‌های گسترده و جامعی در خصوص مبانی و روش‌های تدوین قرآن و برداشت از آیات و روایات صورت گرفت. سپس محورهای اصلی تولید علم شناخته شده و در ادامه به بررسی و تبیین زیرمجموعه‌های هریک از این محورها پرداخته شد.

بر این اساس مطالعات در چهار حوزه قرآن و امام، هستی، انسان و جامعه صورت گرفته است:

■ در بخش «قرآن و امام» ضمن شناخت دقیق ساختار قرآن و امام، مبانی و روش‌های بهره‌گیری از این دو تبیین می‌شود. ضمناً این بخش ارتباط تنگاتنگی با ادعیه وارده

از اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام دارد که پس از تبیین و نگارش مطالب مربوط به این بخش، به صورت جداگانه مورد بررسی قرار خواهد گرفت. (إن شاء الله)

■ در بخش «هستی» نحوه تجلی اسماء و صفات الهی در عالم هستی مورد شناسایی قرار گرفته و سعی می‌شود تا چگونگی شناخت خداوند در مراتب مختلف عالم هستی تبیین شود.

■ در بخش «انسان» ضمن تبیین عناصر ساختار وجودی انسان بر اساس قرآن و روایات ابعاد و مؤلفه‌های وجودی او شناسایی شده و مبانی و روش‌های شکوفایی هریک تبیین می‌شود.

■ در بخش «جامعه» نیز همچون بخش انسان، عناصر مختلف ساختار وجودی جامعه به دقت شناسایی شده و مبانی و روش‌های شکوفایی جامعه تبیین می‌گردد. آنچه در این مجموعه پیش‌رو پیش‌مورد توجه قرار گرفته است تألیف و نگارش مطالعات صورت گرفته در سطوح مختلف است. طبیعتاً هریک از محورهای یادشده نیازمند تبیین مبانی و اصولی هستند که اساس چیست چرایی و چگونگی را برای هریک به دقت تبیین نماید. لیکن همین مبانی می‌بایست علاوه بر آنکه در سطوح مختلف امکان آموزش را داشته باشد، ضمناً تا مرحله عملی و کاربردی نیز نازل گردد تا بدین ترتیب بتوان تجلی عینی آن را مشاهده نمود. بر این اساس کتاب‌های حاضر در شش باب، کلی، تمهید و تدوین شده‌اند:

■ کتاب‌های «بنیادی»: در این کتاب‌ها موضوعات اساسی و پایه‌ای از منظر چیستی، چرایی و چگونگی مورد بررسی و تبیین قرار می‌گیرد. این کتاب‌ها، کتاب‌های اساسی و پایه‌ای هستند که مبنا و اساس مطالب علمی در کتاب‌ها را فراهم می‌نمایند.

■ کتاب‌های «ساختارشناسی»: در این کتاب‌ها نقشه موضوعات اساسی و بنیادی ترسیم شده و فرد با تعاریف مربوطه آشنا می‌شود. بر این اساس این کتاب‌ها بیش از آنکه در مقام اثبات و نقد و نظریه‌یافتند، در مقام تعریف بوده و با استفاده از تمرین در خلال مباحث مطرح شده در آن، امکان شناخت ساختاری و کلان را نسبت به موضوع مورد بحث فراهم می‌نمایند.

- کتاب‌های «راهبردی»: طبیعتاً هریک از موضوعات بنیادی از مجموعه‌ای از موضوعات جزئی تر پدید آمده که ارتباط منسجم و نظامند میان این اجزاء، امکان تحقق موضوعات پایه‌ای و اساسی را فراهم می‌نماید. براین اساس کتاب‌های راهبردی در مقام بررسی و تبیین این موضوعات قرار دارند که اساساً به دلیل جزئی‌تر بودن به حوزه عمل نزدیک‌تر می‌باشند. بنابراین اگرچه این کتاب‌ها صورتی تبیینی دارد، لیکن فضای بحث در آنها با کتاب‌های بنیادی متفاوت است.
- کتاب‌های «مهارتی»: آنچه مسلم است اینکه تحقق و پیاده‌سازی موضوعات راهبردی در عرصه زندگی، امکان تحقق کلمه توحید را فراهم می‌نماید. براین اساس در کتاب‌های مهارتی سعی شده تا با استفاده از تمرین، مهارت، و البته فعالیت‌های عملی، این امکان فراهم شود تا فرد توانمندی عملی خود را در راستای موضوعات تبیین شده، آلا ببرد.
- کتاب‌های «عملی»: این کتاب‌ها با هدف ارتقای فرهنگ عمومی نگاشته می‌شود که برخی مستقیماً بر قرار برداشته و برخی موضوعات مبتلا به جامعه را با رویکرد قرآنی و به شکل ساده و روان بیان داشته است.
- کتاب‌های «از نگاه المیزان»: تفسیر قِیم الدِّین حکم میزان را در مطالب نگاشته شده در کتاب‌های فوق الذکر دارد. در این مجموعه موضوعات مورد بررسی در کتاب‌های مختلف از منظر تفسیر المیزان مطرح شده و به صورت بکپارچه ارائه می‌گردد. این کتاب‌ها نقش محوری در سیرهای مطالعاتی و پژوهشی است و نیازمندان و طلاب خواهد داشت.